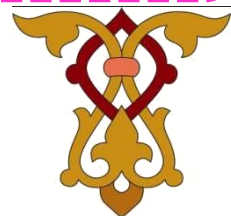

نشست علمی - پژوهشی

اهمیت زبان و ادبیات عربی

شناسنامه نشست علمی - پژوهشی

شماره نشست: ۱

نوع نشست: عمومی

استاد نشست: سرکار خانم آقامیری

تعداد شرکت کنندگان: ۸۰ نفر

زمان: دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱/۱۹

مکان: سالن حسینیه موسسه آموزش عالی بنت الهدی

اهم اقدامات انجام شده:

۱. هماهنگی با استاد و دعوت از استاد جهت حضور در نشست؛
۲. سفارش طراحی و چاپ پوستر و بنرهای تبلیغاتی نشست؛
۳. اطلاع رسانی در سطح موسسه؛
۴. هماهنگی سالن برگزاری نشست از لحاظ نور، صوت، تهویه و ...؛
۵. ثبت و ضبط نشست؛
۶. پیاده سازی و ویراستاری متن سخنرانی استاد؛
۷. تهیه گزارش نشست.

در ابتدا لازم است مقدمه‌ای در خصوص قواعد و زبان عربی و نیازمندی انسان‌ها به آن برای درک بهتر مفاهیم عربی بیان نماییم. خداوند متعال به همراه آفرینش جهان هستی نعمات متعددی از جمله غرایز، استعداد، اراده، تعقل و ... را آفرید و در اختیار بشر قرار داد. بنابراین همه انسان‌ها مسئولیت‌های سنگینی برعهده دارند و باید استعدادهای خود را شناسایی نموده و از آن به نحو احسن استفاده نمایند.

هدف از طلبه شدن شما چیست؟ رشد کردن، به رشد رساندن

ملاک‌های رشد عبارت است از:

- ۱- قبل از انجام هر عملی بسنجیم؛ آیا رشد و کمال شما در آن است یا نه؟
- ۲- رنگ و بوی توحید و تقوی الهی داشته باشد.
- ۳- فعالیت‌ها با توجه به درجه اهمیت انتخاب گردد.
- ۴- در هنگام صعوبت (سختی) کار، از آن نهراسید و انجام دهید. امام علی علیه السلام می‌فرماید: هر گاه برایم دو کار پیش آید، آن کاری را انجام می‌دهم که نزد خدا محبوبتر است و اگر هر دو در یک سطح بودند، به آن کاری روی می‌آورم که سخت تر است.

هدف را فراموش نکنیم برای رسیدن به هدف، وحی و قرآن احتیاج به کتاب، سنت ترجمه و تفسیر قرآن و ... داریم. جهت ترجمه قرآن باید خودتان ترجمه و مفاهیم قرآن را درک نموده و متون عربی را ترجمه کنید. چرا که روح قرآن در فصاحت و بلاغت قرآن و عربی بودن آن است.

امام صادق علیه السلام در این خصوص می‌فرماید: "تعلم العربیه، فإنها کلام الله الذی یکلم به؛ به عربی مسلط شوید و آن را یاد بگیرید." این تعلم با مکالمه زبان عربی فرق می‌کند. می‌خواهیم با متون عربی و نثر اصلی قرآن آشنا شویم و مفاهیم عمیق قرآنی را درک نماییم.

چه کسی قواعد کلام عربی را برای اولین بار اختراع نمود؟

مخترع قواعد علم نحو امام علی علیه السلام است. ایشان به ابوالاسود دوئلی فرمودند: الکلمه ثلاثه: اسم، فعل، حرف. چرا ایشان این قواعد را اختراع نمودند؟ مسلمانان پس از فتوحات مختلف و گسترش دین مبین اسلام در سرزمین‌های غیرعرب با عجم‌ها (غیر عرب‌ها) اختلاف پیدا کردند و کم کم در اثر این اختلافات، زبانشان دستخوش تغییر و تحول شد.

در تاریخ نقل شده که دختر ابوالاسود دوئلی به او گفت: "یا اَبْتِ مَا أَحْسَنَ السَّمَاءِ؛ چه چیزی آسمان‌ها را زیبا می‌کند؟" پدرش پاسخ داد: آسمان‌ها. دختر گفت: منظورم این نبود که چه چیزی آسمان را زیبا می‌کند، بلکه منظورم این بود که آسمان چه زیباست. پدر گفت: باید می‌گفتی: "مَا أَحْسَنَ السَّمَاءِ."

روزی دیگر دختر پرسید: ما أَشَدَّ الحَرِّ؟ پدر فکر کرد، دختر می‌گوید: چه چیز آسمان را گرم می‌کند. بنابراین پاسخ داد: خورشید آسمان را گرم می‌کند. دختر گفت: منظورم این بود که چقدر هوا گرم است! پدر گفت: پس باید می‌گفتید: ما أَشَدَّ الحَرِّ.

بنابراین به دلیل ایجاد اختلالات و اختلافات در زبان عربی و این مطلب که طبق شواهد تاریخی، برخی آیات قرآن را اشتباه و غلط تلاوت می‌کردند، نیاز به بیان قواعد و اصولی بود تا مطالب و آیات قرآن درست تلفظ و معنا گردد.

نمونه‌هایی از تلفظ غلط در قرآن به این گونه می‌باشد: "إِنَّ اللَّهَ بَرِيٌّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ؛" که این گونه تلفظ کاملاً غلط است. چون "مِنَ الْمُشْرِكِينَ" جار و مجرور است. "رسول" عطف به "بری" شده و این اشتباه است و معنای آیه را کاملاً دگرگون می‌نماید. این آیه باید این گونه قرائت شود: "إِنَّ اللَّهَ بَرِيٌّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ؛" یعنی هم خدا از مشرکین بیزار است هم رسول خدا.

پس به دلیل این اشتباهاتی که پیش آمد، حضرت علی عَلَيْهِ السَّلَامُ علم نحو را اختراع نمودند و پس از ایشان شاگردان و یاران‌شان ادامه دادند. از جمله سیبویه که کتاب وی هم اکنون بسیار معتبر و مهم است. آنان بسیار زحمت کشیدند و تلاش نمودند تا قرآن حفظ شود و در زمان‌های مختلف و با گذر زمان دچار تحریف نگردد.

پس ما می‌خواهیم ادبیات عرب را یاد بگیریم تا قرآن را فراگیریم و از آن لذت ببریم. ادبیات یک هنر است. به وسیله ادبیات عرب می‌توانیم با متون اسلامی آشنا شویم و به طور مستقیم مفاهیم آیات قرآن را بفهمیم و به درک زیبایی‌ها، آهنگ، معنا و مفهوم آن نائل آییم. وقتی انسان بخواهد زیبایی قرآن را درک کند باید بتواند آن را حلاجی کرده و به نکات مهم و کلیدی آن دست یابد.

امیدوارم بتوانیم با دید و درک درستی که نسبت به تفقه دین، رسیدن به رشد و به رشد رسانیدن که هدف از طلبه شدن ماست، ادبیات عربی را مطالعه کرده و بهره کافی و وافی را ببریم.

تصاویر نشست

